

AVRUPA BİRLİĞİ HUKUKUN ÖNCELİĞİ (ÜSTÜNLÜĞÜ) İLKESİ

Teşekkür ederim! :)

Costa v ENEL

Prezi

KARARA KONU OLAN OLAY

İtalya kendi ulusal kanunu ile yapmış olduğu bir düzenlemeyle elektrik dağıtım görevini İtalyan elektrik dağıtım şirketi olan E.N.E.L.'e verir. İtalyan avukatın bahsi geçen İtalyan şirkete ait faturayı ödememesi sebebiyle kendisine dava açılmıştır.

Prezi

AVRUPA BİRLİĞİ HUKUKUN ÖNCELİĞİ (ÜSTÜNLÜĞÜ) İLKESİ

Burada, Bay Costa, İtalya'da elektrik üretimi ve dağıtımının devletleştirilmesine ve eski elektrik şirketlerinin işletme haklarının yeni kamu kuruluşu olan ENEL'e verilmesine karşı bir dava açmıştır.

Prezi

ıkuk
alist
ile,
şit .

Bunun üzerine **İtalyan avukat**, üye devletlerin ticari amaçlı tekeller kuramayacağı gerekçesiyle davaya konu olan durumun kurucu anlaşmalara aykırı olduğunu iddia etmiştir. Davaya konu olan uyuşmazlık öncelikle İtalya ulusal mahkemesinde görüşülmüş ve iki hukuk arasında kalınmıştır. (İtalyanın kendi ulusal hukuku ve AB hukuku).
Ön karar usulüyle yerel mahkeme konuyu adalet divanına danışmıştır.

ı
k
h
al
eg
AB
yap

Prezi

AVRUPA BİRLİĞİ HUKUKUN ÖNCELİĞİ (ÜSTÜNLÜĞÜ) İLKESİ

Mercilerin çözümü

Adalet Divanı; kanunların uygulanmasında öncelik sırasına ilişkin olarak kurucu anlaşma ile sonraki tarihli bir ulusal hukukun çatışması halinde *AB hukuku öncelikle* uygulanır ifadesinin altını çizerek, üye devletlerin egemenliklerini devrettikleri alanlarda AB hukukuna aykırı düzenleme yapamazlar sonucuna ulaşmıştır.

üye
tekeller
ya konu
ra aykırı
ya konu
ya ulusal
iki hukuk
ın kendi
me konuyu

Prezi

! 'Costa - ENEL' davasında, Divan, Topluluk hukuku ile ulusal hukuk arasındaki ilişki açısından iki önemli tespitte bulunmuştur:

Prezi

AVRUPA BİRLİĞİ HUKUKUN ÖNCELİĞİ (ÜSTÜNLÜĞÜ) İLKESİ

1. Üye devletler, onlar tarafından kurulmuş bir Topluluğa kesinlikle egemenlik haklarını devretmişlerdir. Topluluk kavramı ile bağdaşmayan tek taraflı tedbirler yoluyla bu süreci daha sonra geriye çeviremezler.

Prezi

2. Hiçbir üye devletin, Topluluk çapında yeknesak ve genel bir tarzda geçerli bir sistem olarak Topluluk hukukunun statüsünü sorgulayamayacağı, Antlaşmanın bir ilkesidir

Prezi

AVRUPA BİRLİĞİ HUKUKUN ÖNCELİĞİ (ÜSTÜNLÜĞÜ) İLKESİ

Hukuki önemi

İlk defa Cost v ENEL davasında Luxembourg mahkemesi, **topluluk hukukunun üye devletlerin iç hukukuna üstünlüğünü** prensibini ortaya koymuştur. AB hukukunun en önemli prensiplerinden biri olan **supremacy** bu davada ortaya çıkmıştır.

Prezi

Mahkeme kararın gerekçesi

Andlaşmadan doğan hukuka niteliği ne olursa olsun bir iç hukuk metnin yargısal olarak karşı gelemeyeceği aksi takdirde bizatihi topluluğunun hukuki temelini yıkılacağı açıkça belirtilmiştir. Bu şu anlama gelmektedir, **topluluk hukukunun iç hukuk karşısında üstünlüğü her bakımdan geçerlidir.**

Prezi

AVRUPA BİRLİĞİ HUKUKUN ÖNCELİĞİ (ÜSTÜNLÜĞÜ) İLKESİ

Buradaki iç hukuk normu idari, kazaai hatta anayasal düzeyde olabilir, divan ilk olarak iç anayasal düzenlemelerin topluluk hukukunu etkisiz kılmak için kullanılamayacağını ve böyle bir eylemin topluluk kamu düzenine aykırı olacağını ifade etmiştir .

Prezi

Hatta bu kararı destekleyici bir baksa karar olan,INTERNATIONALE HANDELSGESELLSCHAFT davasında divan bir anayasal yapının prensiplerinin topluluğun bir işleminin geçerliliğini etkileyemeyeceğine karar vermiştir.

Prezi

AVRUPA BİRLİĞİ HUKUKUN ÖNCELİĞİ (ÜSTÜNLÜĞÜ) İLKESİ

AB'nin Üye-Devlet Egemenliğine Etkisi

Avrupa Topluluğu Mahkemesi'nin Van Gend en Loos kararı ile başlayan Topluluk hukukunun doğrudan etkililiği ve Costa v. Enel kararı ile başlayan Topluluk hukukunun üstünlüğü tezleri üye devletlerin egemenliklerinin sınırlanmış olduğunu göstermektedir.

Prezi

Egemenliği kullanan milli organlar doğrudan etkili Topluluk işlemlerini iç hukukunu bir tarafa bırakarak uygulamak zorundadır. Topluluğun bu yetkileri sınırlı alandadır, diğer bir deyişle sınırlanmış bir alanda egemenlik yetkileri devredilmiştir.

Prezi

AVRUPA BİRLİĞİ HUKUKUN ÖNCELİĞİ (ÜSTÜNLÜĞÜ) İLKESİ

Topluluğun bir konuda münhasır yetki sahibi olması durumunda, Topluluk organları Antlaşmalarla öngörülen usullere göre bağımsız karar alma yetkisine sahip olmakta ve üye devletler aynı konuda sadece Topluluk işlemlerine uygun düzenlemeler yapabilmekte, Topluluk işlemlerine aykırı işlemler yapamamaktadır.

Prezi

Diğer bir deyişle Topluluğun **münhasır yetki alanına** giren konularda, üye devletlerin tek başlarına veya diğer üye devletlerle birlikte, Topluluk organlarının iradesine aykırı şekilde **işlem yapma hakları yoktur.**

Prezi

AVRUPA BİRLİĞİ HUKUKUN ÖNCELİĞİ (ÜSTÜNLÜĞÜ) İLKESİ

Bu yetki devri gerek iç egemenlik gerekse dış egemenlik bakımından **sınırlama** getirir. Topluluğun münhasır yetki alanında üye devletin iç hukukuna yönelik işlemleri kadar uluslararası anlaşma yapma gibi dış egemenliği ilgilendiren yetkilerinde de sınırlama olur.

 Prezi

Genel olarak Topluluk amaçları kapsamında olduğu halde Topluluğun mevcut **münhasır yetkilerine dahil olmayan** alanlarda, üye devletler Topluluk organlarının yanı sıra tasarrufta bulunma yetkisine sahiptir. Bu alan üye devletlerle Topluluk arasında **paylaşılmış yetki alanıdır**. Paylaşılmış yetki alanında üye devletlerin yetkisi esastır, diğer bir deyişle Topluluğun yetkileri ikincildir.

 Prezi

Topluluk ancak ikincillik ilkesinin getirdiği koşullar gerçekleştiği takdirde ve orantılılık ilkesiyle sınırlı bir biçimde yetkilerini kullanabilir.

Prezi

Kararın önemi

Yasalar arasında bir çatışma olduğunda, Topluluk hukukuna aykırı olan ulusal yasa geçerli olmaktan çıkar ve Topluluk hukukuyla uyumlu olmadıkça hiçbir yeni ulusal mevzuat konulamaz. Divan, o zamandan beri, bu saptamayı devamlı olarak savunmuş ve hattâ onu bir açıdan daha da geliştirmiştir.

Prezi

'Costa' davasındaki karar, sadece, Topluluk hukukunun olağan ulusal yasalar üzerinde üstünlüğü sorunuyla ilgiliyken, Divan, üstünlük ilkesini, Topluluk hukuku ile ulusal anayasa hukuku arasındaki ilişki bakımından da teyit etti. Başlangıçta tereddüt ettikten sonra, ulusal mahkemeler ATAD'ın yorumunu ilke olarak kabul ettiler.

Prezi

Sonuç ve değerlendirme

Bundan çıkan sonuç şudur: Antlaşmalarda öngörülen yetkilere uygun olarak çıkarılmış olan **Topluluk hukuku, üye devletlerin ona aykırı herhangi bir mevzuatı üzerinde önceliğe sahiptir.** Topluluk hukuku, daha eski olan ulusal hukuktan üstün olmakla kalmaz, aynı zamanda, daha sonra kabul edilen yasalar üzerinde sınırlayıcı bir **etkiye de sahiptir.**

Sonuç ve değerlendirme II

En sonunda, 'Costa ve ENEL' davasında verdiği kararda, Divan, İtalyan elektrik sektörünün devletleştirilmesini sorgulamadı, fakat **Topluluk hukukunun ulusal hukuk üzerindeki üstünlüğünü** hayli belirgin bir şekilde tesis etti.

Prezi

Nihayet belirtmek gerekirken bazı istisnai örnekler dışında (1917 devrimini izleyen yıllarda SSCB nin veya faşist İtalyanın ve Nazi Almanyasının durumu böyledir) **bütün devletler uluslar arası hukukun üstünlüğü ve onun bağlayıcı niteliğini tanımaktadır.** Özetle uluslar arası hukukun iç hukuka üstünlüğü ilkesi, uluslar arası hukukun sadece olağan kanunlara değil aynı zamanda anayasal kanunlara da üstün geldiği anlamına gelmektedir.

Prezi

AVRUPA BİRLİĞİ HUKUKUN ÖNCELİĞİ (ÜSTÜNLÜĞÜ) İLKESİ

Bu ilke hakemlik ve yargı pratiği tarafından teyid edilmiştir. O halde anayasayı değiştirme iktidarı (talikurucu iktidar) tarafından kabul edilen anayasal kanunlar uluslar arası hukuk normlarına uygun olmak zorundadır.

Prezi

ULUSLARASI HUKUK ALANINDA GETİRİLEN ELEŞTİRİLER

Konu uluslar arası hukukun iç hukuka üstünlüğü prensibinin doğal uzantısı olup , bununla birlikte kaçınılmaz olarak uluslar arası hukuk normlarının anayasa normlarına üstünlüğü prensibi de kabul edilmelidir. Çünkü anayasal normlar iç hukukun tepesinde bulunsalar bile onun parçasıdır.

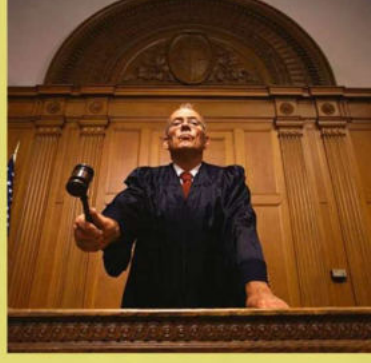

Prezi

İtalya ke
ile yapr
düzenlem
dağıtım
elektrik c
E.N.E.L.'e
avukatın
İtalyan s
ödemem
kendisin

AVRUPA BİRLİĞİ HUKUKUN ÖNCELİĞİ (ÜSTÜNLÜĞÜ) İLKESİ

Bu durumda uluslar arası hukukun iç hukuk karşısındaki üstünlüğü sorunu, eğer düalist anlayış kabul edilirse, ortaya çıkmaz bile, zira bu anlayışta **iç hukuk ve dış hukuk eşit** , **bağımsız ve ayrı** iki sistem oluştururlar.

Prezi

Bahsi geçen sorun sadece monist anlayış kabul edilirse ortaya çıkmaktadır. Bununla birlikte monist anlayış taraftarları da bu konuda kendi içlerinde ayrılmaktadırlar. **Monist doktrinin bir kısmı iç hukukunun üstünlüğü, bir kısmı ise uluslar arası hukukun üstünlüğünü kabul etmektedirler.**

Prezi